

vevő kényszeregyezsége esetén az eladó kijelenti, hogy az ügylettől eláll és tehát a tulajdonjogfenntartással eladott dolog visszaadását követeli. Ezzel eléri azt, hogy követelése nem esik kvótális kielégítés alá és a kényszeregyezségi eljárás befejeztekor újabb megállapodást létesíthet az adóssal, amely ekkor már nem esik az 1410/1926. M. E. számú rendelet 78. §-ának tilalma alá. Ez a megoldás azonban az eladóra nézve — ha a vételárnak nagyobb részét már megkapta — azzal a veszéllyel jár, hogy a vevő szaván fogja és ragaszkodik az elálláshoz.

Dr. Fenyves Béla.

Biztosítási esemény esőbiztosításnál. Tételes jogszabályok szűk kereteibe utalt ügyletek, melyek lényeges feltételeit és minimális tartalmát törvény állapítja meg, az idők folyamán gyakran kilépnek előre meghatározott medrűkből.

Kérdéses, hogy ilyen esetekben a még hatályban lévő törvény keretein túlnőtt és azoknak már nem mindenben megfelelő ügylet megtartja-e továbbra is törvényes minősítését, vagy a törvény által nem provideált esetben — nehogy a jogszabály mindenhatóságába vetett hit megrendüljön — más, az eredetitől eltérő bírói minősítést kap.

Konkretizálva az előrebocsajtottakat a K. T. 463. §-a szerint kárbiztosítás az az ügylet, melynél fogva valaki ellenérték-díj fejében arra kötelezi magát, hogy bizonyos személynek az ezt valamely meghatározott esemény folytán érő vagyoni hátrányát megtéríti.

A törvény szavaiból, céljából és a biztosítási szerződésnek a törvény életbeléptekor volt fejlettségéből kétségtelen és eddig még soha vitássá nem tett tény az, hogy a biztosítási szerződésnek a kár, illetve vagyoni hátrány lényeges és elengedhetetlen kelléke. Ennek folytán a kártérítési kötelezettség, szabatosabban a biztosítási összeg esedékességének beálltát megelőző okozati láncolat: Biztosítási esemény — az ennek következtében előálló vagyoni hátrány.

Angol és amerikai mintára olyan biztosítási ügylet alakult ki, melynél a biztosító fizetési kötelezettségének beálltát elengedhetetlen előfeltételként megelőző fenti „esemény-kár” bifurkáció nincs meg, hanem a fizetési kötelezettség beállta egyedül az esemény beálltával tétetik függővé.

Az ilyen „esemény” (Tax) biztosítás nálunk is ismert válfaja az esőbiztosítás, mellyel újabban a Kúriának is alkalmá nyilott foglalkozni.

Felperes a Magyar Evezős Szövetség, a margitsziget regatta napjára esőbiztosítást létesített alperessel. A felek biztosítása eseményként, illetve a biztosítási összeg esedékessége feltételeként abban állapodtak meg, hogy a tényleges kártól független biztosítási összeg abban az esetben lesz esedékes, ha a

Meteorológiai Intézet saját székházában a regatta napján, meghatározott órában — 1 millimétert meghaladó csapadékot mér.

A regatta napján a Margitszigeten viharos záporosó volt, mely a regattát teljesen elmosta, de a Meteorológiai Intézet csupán 0.1 milliméter csapadékot mért.

Felperes a biztosítási összeg megfizetése iránt indította keresetét állítva, hogy a regatta jövedelme az eső miatt az előző évi 20 % át sem tette ki. Miután biztosítási szerződést kötött, az esemény és kár bekövetkeztén, alperes fizetési kötelezettsége beállott.

Alperes azt vitatta, hogy a kár tényleges felmerülte a szerződésnek lényeges feltétele nem volt, az esemény, amelyre a biztosítás kötöttet nem következett be és így fizetési kötelezettsége sem állt be.

Az ítélethozatalnál fel kellett hogy merüljön a „jogász dilemmája.” Kétségtelen, hogy a szerződés tartalma folytán — miután az esemény nem következett be — alperes nem marasztható.

Kétségtelen azonban, hogy a nem szerződészerűen bekövetkezett esemény olyan kárt idézett elő, melynek megtérítése — ha a K. T. 463. §-hoz mereven ragaszkodunk — a szerződésnek provideált ügyleti célja volt.

Merev törvényhez való ragaszkodás mellett tehát az egyébként alappal nem bíró kereseti igény elutasítása csak úgy lett volna lehetséges, ha az ítélkező bíró az ügyletet szerencseszerződésnek vagy fogadásnak minősítette volna, mely utóbbira egyébként leginkább hasonlít, amely komoly anyagi érdekeket érintő kereskedelmi ügyletként nehezen képzelhető el.

A Kúria elasticitása ismét túltette magát a strikt törvényalkalmazás kényelmes de veszélyes álláspontján és a keresetet elutasítva P. VIII. 1024/1930. számú ítéletével megállapította: „A biztosítási kötvénynek főszövege szerint: biztosítási eseményként (Versicherungsfall) 1 milliméternyi vagy ennél több csapadékmennyiség van feltüntetve, mérve a meteorológiai intézet központjának esőmérőjével Budán. Kétségtelen tehát, hogy abban a perdöntő kérdésben, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett-e vagy sem, az az irányadó, hogy a kötvényben meghatározott biztosítási időben a fentjelzett meteorológiai központ esőmérője milyen mennyiségű csapadékot mért. A meteorológiai intézetnek hivatalos jelentése szerint az esőmérő 0.1 mm. csapadékot mért, amiből kétségtelen, hogy a biztosítási esemény nem következett be, következésképp a biztosító alperes által az ennek az eseménynek bekövetkezése esetére kötelezett biztosítási összeget a felperes jogszerűen nem is igényelheti.”

Dr. Fonyó György.